

หลักสูตรการสร้างความปลอดภัยทางจิตใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและประสานงาน (Psychological Safety in the Workplace: Driving Team Excellence)

หลักการและเหตุผล

ในยุคที่บริบททางธุรกิจมีความผันผวน ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แม้การนำมาซึ่งระบบหรือเทคโนโลยีจะมีบทบาทและสำคัญมาก แต่ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดยังคงเป็น "มนุษย์" โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อองค์กรก้าวเข้าสู่ยุคที่มีความหลากหลายของเจเนอเรชัน (Generation Diversity) กลุ่มคนรุ่นใหม่ที่กำลังเข้ามาเป็นกำลังหลัก ล้วนให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสุขภาวะทางจิตใจในที่ทำงาน (Workplace Well-being) ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้าง ตลอดจนการสมดุลระหว่างชีวิตและการทำงาน (Work-Life Balance) มากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นี่หมายถึง นอกจากผลตอบแทนแล้ว การแสวงหาพื้นที่การทำงานที่พวกเขาสามารถแสดงออกถึงตัวตน (Authenticity) ได้รับการยอมรับ และสามารถแบ่งปันความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างไร้ความกังวลกำลังเป็นสิ่งสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ยังรบกวนใจในหลายองค์กรคือ การรักษาภาพลักษณ์ตามธรรมชาติของมนุษย์ ทำให้พนักงานมักเลือกที่จะ "เงียบ" เมื่อพบเจอความผิดพลาด ไม่กล้าตั้งคำถามเมื่อไม่รู้ ไม่กล้าเสนอไอเดียที่แตกต่างเพราะกลัวถูกมองว่าไม่เก่ง และไม่กล้าคัดค้านเพราะกลัวผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ปรากฏการณ์ความเงียบในองค์กร (Organizational Silence) นี้ นอกจากจะสร้างความอึดอัดใจและบั่นทอน ไซ้เพียงแต่กับคนรุ่นใหม่ ยังส่งผลเสียร้ายแรงต่อประสิทธิภาพการทำงาน (Business Performance) ทำให้องค์กรสูญเสียโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ และเกิดความบกพร่องในการประสานงานภายในทีม

ด้วยเหตุนี้ แนวคิดเรื่อง "ความปลอดภัยทางจิตวิทยา" (Psychological Safety) จึงกลายเป็นคำตอบสำคัญ ที่องค์กรยุคใหม่ขาดไม่ได้ ความปลอดภัยทางจิตวิทยาไม่ใช่การทำตัวใจดีไปหมดทุกเรื่อง (Being Nice) แต่คือ "คุณลักษณะระดับกลุ่ม" (Team-Level Phenomenon) ที่ทุกคนในทีมมีความเชื่อร่วมกันว่า บรรยากาศในที่ทำงานที่ปลอดภัยพอ จะส่งเสริมความไว้วางใจ ที่ช่วยเพิ่มทั้งประสิทธิภาพ และการทำงานร่วมกันที่ดีขึ้น ดังที่ได้มีผลงานวิจัยรองรับ

หลักสูตรนี้มุ่งเน้นการปรับทัศนคติพื้นฐาน (Mindset) ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ในบรรยากาศที่สนุกสนานและปลอดภัย เพื่อคลายกำแพงความกลัว สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้นำและทีมงาน ตลอดจนร่วมกันกำหนดข้อตกลงและเครื่องมือที่สามารถนำไปปรับใช้ในหน้างานได้ทันที

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงสัญญาณเตือนความเงียบในองค์กร รวมถึงเข้าใจกลไกการปกป้องตนเองในที่ทำงานที่บั่นทอนประสิทธิภาพการประสานงาน
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเกิดการตระหนักรู้เท่าทันกลไกการปกป้องตนเอง เพื่อสร้างการสื่อสารที่เปิดใจภายในทีม
3. เพื่อปรับทัศนคติของผู้เข้าอบรมต่อนิยามของความล้มเหลวเปิดรับการเรียนรู้จากความผิดพลาดร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

4. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการความจริงใจ ที่สอดคล้องกับความเข้าใจในการสื่อสาร
5. เพื่อเสริมสร้างทักษะและชุดเครื่องมือสำหรับผู้นำ ด้านความปลอดภัยในทีม
6. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนมุมมองสะท้อนความคิด (Reflection) และสร้างพันธสัญญาใจร่วมกันในการลงมือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในอนาคต

กลุ่มเป้าหมาย

- กลุ่มบุคลากรที่มีปัญหาการประสานงาน และการพัฒนางานร่วมกัน
- กลุ่มบุคลากรหรือองค์กรที่ต้องการยกระดับสิ่งแวดล้อมการทำงาน
- ระดับและส่วนงานที่เหมาะสม : ทุกระดับ (ควรได้รับความร่วมมือทั้งผู้นำและผู้ใต้บังคับบัญชา)

ระยะเวลาการอบรม

1 วัน / 6 ชั่วโมง 9.00 น. – 16.00 น.

หัวข้อการอบรม*

ครึ่งวันเช้า

1. โมดูล 1: บทนำและการสำรวจทีม (The Reality Check)
 - 1.1 ความเจียมในองค์กร
 - 1.2 พฤติกรรมเอาตัวรอดในที่ทำงาน
2. โมดูล 2: ก้าวข้ามความกลัว 4 ด้าน (Overcoming Fear)
 - 2.1 กลไกการจัดการภาพพจน์
 - 2.2 ถอดรหัสความเสี่ยง 4 ด้าน
 - 2.3 การไว้วางใจคนกับการไว้วางใจทีม
3. โมดูล 3: ความผิดพลาดอย่างชาญฉลาด (Intelligent Failure)
 - 3.1 วิทยาศาสตร์ของการผิดพลาด
 - 3.2 การปรับกรอบคิดสู่การปฏิบัติ

ครึ่งวันบ่าย

4. โมดูล 4: หลักการความจริงใจและตรงประเด็น (The Radical Candor Approach)
 - 4.1 โมเดลความจริงใจขั้นสุด
 - 4.2 การหาจุดสมดุล และบริหารความขัดแย้ง
5. โมดูล 5: เครื่องมือผู้นำเพื่อสร้างความปลอดภัยในทีม (The Leader's Toolkit)
 - 5.1 บัณฑิต 4 ขั้นสู่ความปลอดภัยทางจิตวิทยา
 - 5.2 เครื่องมือพฤติกรรมสำหรับผู้นำ

6. โมดูล 6: การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร (Culture Transformation)

6.1 การสะท้อนความคิดและการเรียนรู้รายบุคคล

6.2 สรุปภาพรวมและแรงบันดาลใจในการสร้างวัฒนธรรม

**อาจมีการปรับให้สอดคล้องกับเวลาและสถานการณ์ มีแทรกจังหวะผ่อนคลายสนุกสนานให้ไม่น่าเบื่อ พักเบรกตามเหมาะสม (ปกติ 10.30, 14.30 น.)*

รูปแบบการอบรมสัมมนา

1. อบรมภายใน In-house Training
2. สถานที่ห้องประชุมมีเครื่องฉายสไลด์/Projector, ไมโครโฟน, เครื่องขยายเสียง
3. จัดโต๊ะแบบกลุ่ม (Clusters)
4. การบรรยาย 60 %
5. กิจกรรมกลุ่ม / ฝึกปฏิบัติ Workshop และการนำเสนอผลงานกลุ่ม 40%

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- บุคลากรกล้าสื่อสาร กล้าตั้งคำถาม และกล้าเสนอไอเดียใหม่ ๆ อย่างเป็นตัวเอง
- ผู้เข้าอบรมเข้าใจ "วิทยาศาสตร์ของการพลาดให้เป็น" และสามารถแยกแยะความล้มเหลวได้
- ผู้นำ จะได้ชุดเครื่องมือ และทักษะการตอบสนองเชิงบวก (Productive Response)
- บุคลากรสามารถทลายปรากฏการณ์ความเงียบ (Organizational Silence) ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ระดับกลุ่ม
- บุคลากรในทีมสามารถสร้างสมดุลระหว่างความใส่ใจส่วนบุคคล (Care Personally) และการกล้าท้าทายเพื่อพัฒนางานตรงประเด็น (Challenge Directly)
- บุคลากรสามารถแยกแยะและเปลี่ยนความขัดแย้งในเนื้อหางาน (Task Conflict) ให้กลายเป็นพลังสร้างสรรค์
- สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ปราศจากความกลัวสามารถตรวจพบข้อผิดพลาดและแก้ไขระบบได้อย่างรวดเร็วก่อนที่จะเกิดวิกฤตการณ์ร้ายแรง
- ดึงดูดและรักษาคนรุ่นใหม่ ด้วยวัฒนธรรมองค์กรที่ปลอดภัย สบายใจ และเปิดกว้าง จะช่วยตอบโจทย์ค่านิยมของคนยุคใหม่

วิทยากร

[อ. ปรีดา ศิริชัยวัฒนานันท์](#) (ดูประวัติ)

กำหนดการจัดอบรม

หลักสูตร : หลักสูตรการสร้างความปลอดภัยทางจิตใจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและประสานงาน

วิทยากร : อ.ปรีดา ศิริชัยวัฒนานันท์

วันที่จัดอบรม :

สถานที่จัดอบรม :

เวลา	หัวข้อหลัก	รายละเอียด / (รูปแบบ)
08:45-09:00 น.	ลงทะเบียน	ลงทะเบียน เตรียมความพร้อม
09:00-10:00 น.	โมดูล 1: บทนำและการสำรวจทีม (The Reality Check)	- ความเจ็บในองค์กร - พฤติกรรมเอาตัวรอดในที่ทำงาน - workshop (บรรยายตามหัวข้อ - กลุ่มทดลอง - นำเสนอ)
10:00-11:00 น.	โมดูล 2: ก้าวข้ามความกลัว 4 ด้าน (Overcoming Fear)	- กลไกการจัดการภาพพจน์ - ถอดรหัสความเสี่ยง 4 ด้าน - การไว้วางใจคนกับการไว้วางใจทีม (บรรยายตามหัวข้อ - แลกเปลี่ยน - ยกตัวอย่างประกอบ)
11:00-12:00 น.	โมดูล 3: ความผิดพลาดอย่างชาญฉลาด (Intelligent Failure)	- วิทยาศาสตร์ของการผิดพลาด - การปรับกรอบคิดสู่การปฏิบัติ - Workshop (บรรยายตามหัวข้อ - กลุ่มทดลอง - นำเสนอ)
12:00-13:00 น.	พักกลางวัน	
13:00-14:00 น.	โมดูล 4: หลักการความจริงใจและตรงประเด็น (The Radical Candor Approach)	- โมเดลความจริงใจขั้นสุด - การหาจุดสมดุล และบริหารความขัดแย้ง - workshop (บรรยายตามหัวข้อ - กลุ่มทดลอง - นำเสนอ)
14:00-15:00 น.	โมดูล 5: เครื่องมือผู้นำเพื่อสร้างความปลอดภัยในทีม (The Leader's Toolkit)	- บันได 4 ขั้นสู่ความปลอดภัยทางจิตวิทยา - เครื่องมือพฤติกรรมสำหรับผู้นำ (บรรยายตามหัวข้อ - กลุ่มทดลอง - นำเสนอ)
15:00-16:00 น.	โมดูล 6: การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กร (Culture Transformation)	- การสะท้อนความคิดและการเรียนรู้รายบุคคล - สรุปภาพรวมและแรงบันดาลใจในการสร้างวัฒนธรรม (บรรยายตามหัวข้อ - กลุ่มทดลอง - นำเสนอ)
16:00-16:15 น.	สรุป Q&A	สรุปภาพรวม ถาม-ตอบ